

HET IS TIJD VOOR EEN INVESTERINGSKABINET

De stem van de ondernemer

juli 2025

DE **STEM** VAN
DE ONDERNEMER.

De groei van het Nederlandse mkb valt stil. De winstmarges van ondernemers staan onder druk door onder meer oplopende energiekosten en de fors gestegen loonkosten. De combinatie van hoge energiekosten, een overvol stroomnet en een gebrekkig arbeidsmarktbeleid zorgen voor een instabiele fundering van het Nederlandse ondernemersklimaat. Deze pijlers zijn echter de hoekstenen waarop het Nederlandse mkb moet kunnen bouwen. Daarom doet ONL voor Ondernemers een dringende oproep aan de politiek:

stel een investeringskabinet samen dat actief inzet op ondernemerschap

Door:

1. Het mkb topprioriteit te maken bij het oplossen van netcongestie;
2. Energie betaalbaar te maken;
3. Lasten voor loondoorbetaling bij ziekte eerlijker te verdelen.

ONL-voorman Erik Ziengs

Zonder gericht beleid om het ondernemersklimaat te versterken, zoeken steeds meer ondernemers hun heil buiten Nederland of trekken de stekker uit hun bedrijf. Dit heeft grote gevolgen; minder banen, minder innovatie en een achteruitgang van de Nederlandse concurrentiepositie. Een investeringskabinet, een kabinet dat fors geld steekt in zaken als versterking van het stroomnet, infrastructuur en knelpunten op de arbeidsmarkt, zorgt ervoor dat het ondernemersklimaat weer kan opbloeien.

Aanbeveling 1:

Maak mkb topprioriteit bij oplossen netcongestie

ONL roept politieke partijen op om structurele keuzes te maken

Uit cijfers van het Landelijk Programma Netcongestie (LAN) blijkt dat er eind 2024 8.440 bedrijven in de wachtrij stonden om stroom terug te leveren aan het net en nog eens 11.922 ondernemers die wachten op een aansluiting.

Veel van deze verzoeken zijn van ondernemers die door het capaciteitsgebrek op het stroomnet hun activiteiten niet kunnen uitbreiden of verduurzamen. Zo gaf een netbeheerder recent aan dat een ondernemer pas tussen 2028 en 2035 op het net aangesloten kan worden. Dit is onacceptabel in een economie die draait op ondernemerschap.

Daarom stelt ONL voor Ondernemers het volgende voor:

- Versnel en faciliteer energiehubs, waarbij bedrijven onderling duurzame energie opwekken, lokaal opslaan en elkaars elektriciteitsvraag balanceren.
- Sta directe lijnen toe tussen bedrijven, zodat zij zonder tussenkomst van het openbare stroomnet energie kunnen uitwisselen.
- Maak bij netaansluitingen onderscheid, waarbij prioriteit gegeven wordt aan bedrijven die aantoonbaar bijdragen aan economische groei en maatschappelijke waarde.

Aanbeveling 2:

Maak energie betaalbaarder

ONL roept politieke partijen op om structurele keuzes te maken

Uit een onderzoek in opdracht van de Rijksoverheid is duidelijk dat de energiekosten voor de industrie in Nederland veel hoger zijn dan in omringende buurlanden. Dit verslechtert de concurrentiepositie van Nederlandse bedrijven. Grootverbruik wordt vaak geassocieerd met bijvoorbeeld de grote industrie, maar ook de horeca en kermisbranche vallen daar al onder.

Daarnaast is het behoud van de grotere industrie in het belang van het Nederlandse mkb. Het mkb is namelijk in grote mate afhankelijk van deze bedrijven; zij zijn de lokale toeleverancier of dienstverlener van deze organisaties.

Daarom stelt ONL voor Ondernemers het volgende voor:

- Geef net als omringende landen korting aan grootverbruikers.
- Verlaag de belasting op energie. Hierdoor wordt ruimte gegeven aan bedrijvigheid en het ondernemerschap vergroot. Dat leidt uiteindelijk tot meer belastinginkomsten.

Aanbeveling 3:

Lasten loondoorbetaling bij ziekte eerlijker verdelen

ONL roept politieke partijen op om structurele keuzes te maken

Loondoorbetaling in het tweede ziektejaar is voor veel mkb'ers een molensteen om de nek. De ondernemer draait niet alleen op voor de kosten, maar er moet daarbovenop ook vervangend personeel worden ingehuurd. Binnen kleine bedrijven ontbreekt doorgaans de capaciteit om de werkzaamheden van een zieke werknemer intern op te vangen.

Om beweging op dit dossier te krijgen, **doet ONL voor Ondernemers de volgende voorstellen:**

- Onderzoek het Duitse model, waarbij de loonkosten in het tweede ziektejaar deels bij de werkgever liggen en deels collectief worden gedragen via een verzekering. Een vergelijkende analyse met omliggende landen is hiervoor een goed vertrekpunt.
- Voer een proef in met een verkorte loondoorbetalingsplicht, specifiek in sectoren waar structureel sprake is van een hoog ziekteverzuim. Beperk in deze pilot de loondoorbetaling tot één jaar, zodat de financiële druk op ondernemers afneemt en de effecten van zo'n maatregel concreet kunnen worden gemonitord.
- Stel kleinere werkgevers (bijvoorbeeld tot 25 fte) in staat om slechts één jaar loon door te betalen, terwijl grotere werkgevers verantwoordelijk blijven voor twee jaar. Dit voorkomt disproportionele lasten voor het mkb.